

BESLUT ENLIGT 58 OCH 58 D § I LAGEN OM SMITTSAMMA SJUKDOMAR FÖR KOMMUNERNAS OMRÅDEN I ESBO, HELSINGFORS, GRANKULLA OCH VANDA

BAKGRUND

Världshälsoorganisationen WHO klassificerade coronavirusepidemin som en pandemi den 11 mars 2020. Coronaviruset är en allmänfarlig smittsam sjukdom. Enligt statsrådets första rekommendation 12.3.2020 skulle offentliga sammankomster begränsas för att förhindra spridning av den infektion (covid-19) som det nya coronaviruset orsakade.

Regionförvaltningsverket i Södra Finland har fattat beslut om restriktioner enligt lagen om smittsamma sjukdomar för sin region under perioden 13.3.2020–6.8.2021.

Regionförvaltningsverket i Södra Finland förbjöd med beslutet av den 28 juli 2021 (ESAVI/25767/2021) alla offentliga tillställningar och allmänna sammankomster som ordnas inomhus med över 10 (tio) personer och alla offentliga tillställningar och allmänna sammankomster som ordnas i avgränsade utomhusutrymmen med över 50 (femtio) personer i kommunernas områden i Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt under perioden 5–26 augusti 2021. I de här kommunernas områden har offentliga tillställningar och allmänna sammankomster emellertid kunnat ordnas inomhus med högst 10 (tio) personer och i avgränsade utrymmen utomhus med högst 50 (femtio) personer förutsatt att kunder och de som deltar i verksamheten och sällskap de facto kan undvika närkontakt med varandra och säkerheten kan tryggas genom att följa undervisnings- och kulturministeriets och Institutet för hälsa och välfärds anvisningar av den 31 maj 2021.

För tillfället är inget begränsningsbeslut med stöd av 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar i kraft i Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikts område.

HÖRANDE

En hörandeprocess hade kunnat äventyra syftet med det här beslutet. Den försening hörandet hade medfört skulle ha inneburit betydande olägenheter för människors hälsa och den allmänna säkerheten. Därför har regionförvaltningsverket med stöd av 34 § 2 momentet 4 punkten i förvaltningslagen (434/2003) inte ordnat något hörande i ärendet.

REGIONFÖRVALTNINGSVERKETS BESLUT OCH MOTIVERING

Förordnande

Förbud mot offentliga tillställningar och allmänna sammankomster (58 §)

Regionförvaltningsverket i Södra Finland förbjuder med stöd av 58 § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar alla offentliga tillställningar och allmänna sammankomster som ordnas inomhus eller i utomhusutrymmen i kommunernas områden i Esbo, Helsingfors, Grankulla och Vanda.

I de här kommunernas områden kan emellertid offentliga tillställningar och allmänna sammankomster ordnas inomhus med högst 25 (tjugofem) personer och i avgränsade utrymmen utomhus med högst 50 (femtio) personer förutsatt att kunder, de som deltar i verksamheten och sällskap de facto kan undvika närkontakt med varandra och säkerheten kan tryggas genom att följa undervisnings- och kulturministeriets och Institutet för hälsa och välfärds anvisningar av den 31 maj 2021 (bilaga 1).

Inomhus och i utomhusutrymmen är det möjligt att avvika från gränserna för den totala publikmängden om utrymmet delas upp i avgränsade områden. Det förutsätter att

- i. det ska finnas avskilda eller avgränsade områden för publiken
- ii. publiken som deltar i en tillställning inomhus kan placeras på egna sittplatser eller egna områden med högst 25 (tjugofem) personer och i en tillställning i utomhusutrymmen i avgränsade läktarområden eller områden för publiken med högst 50 (femtio) personer, och
- iii. säkerheten för kunder, de som deltar i verksamheten och sällskap de facto kan säkerställas på alla ställen genom att iaktta undervisnings- och kulturministeriets och Institutet för hälsa och välfärds anvisningar av den 31 maj 2021 (bilaga 1)

Dessutom ska det mellan publikområdena finnas tydligt avgränsade tomma områden. För varje åskådarutrymme ska ordnas en egen ingång och utgång, egna tjänster (t.ex. kafé och sanitetsutrymmen) och egen personal. Publiken i de olika områdena får använda samma tjänster om användningen kan graderas och ytorna rengörs på behörigt sätt mellan varven.

I det här förordnandet avses med närkontakt vistelse i samma utrymme inomhus på mindre än två meters avstånd under mer än 15 minuter eller fysisk kontakt med varandra och i utomhusutrymmen fysisk kontakt med varandra.

Förutsättningar för användningen av utrymmen som är avsedda för kunder och deltagare (58 d §)

Regionförvaltningsverket i Södra Finland förpliktar med stöd av 58 d § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar aktörer som avses i 58 d § 5 momentet att i kommunernas områden i Esbo, Helsingfors, Grankulla och Vanda ordna användningen av sådana utrymmen som avses i 3 momentet som är öppna för allmänheten eller avsedda för en begränsad kund- eller deltagargrupps vistelse så att kunder, de som deltar i verksamheten och sällskap de facto kan undvika i 4 momentet avsedd närkontakt med varandra.

Aktörerna enligt 58 d § 5 momentet, i 3 momentet avsedda utrymmen som är öppna för allmänheten eller avsedda för en begränsad kund- eller deltagargrupps vistelse och i 4 momentet avsedd närkontakt definieras i motiveringen till beslutet.

Förordnandet gäller inte läroanstalternas verksamhet, småbarnspedagogik, professionell idrott eller verksamhet som hör till privatlivet eller familjelivet.

Förordnandena är i kraft 20.8.2021–12.9.2021.

Det här beslutet upphäver för perioden 20.8.2021–26.8.2021 Regionförvaltningsverket i Södra Finlands förbud enligt 58 § i lagen smittsamma sjukdomar av den 28 juli 2021 (ESAVI/25767/2021) gällande offentliga tillställningar och allmänna sammankomster i kommunernas områden i Esbo, Helsingfors, Grankulla och Vanda.

Motivering

Väsentliga bestämmelser

Enligt 1 § i lagen om smittsamma sjukdomar är syftet med lagen att förebygga smittsamma sjukdomar och spridningen av dem samt deras negativa konsekvenser för människor och samhället.

I 58 § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar bestäms att när en allmänfarlig smittsam sjukdom eller en sjukdom som med fog misstänks vara en allmänfarlig smittsam sjukdom som medför omfattande smittrisk har konstaterats eller med fog kan väntas förekomma, kan regionförvaltningsverket inom sin region fatta beslut om att stänga verksamhetsenheter inom socialvården och hälso- och sjukvården, läroanstalter, daghem, bostäder och motsvarande lokaler och förbjuda allmänna sammankomster eller offentliga tillställningar, om sådana begränsningar behövs i flera kommuners områden. En ytterligare förutsättning är att åtgärden är nödvändig för att förhindra spridningen av en allmänfarlig sjukdom eller en sjukdom som med fog misstänks vara en allmänfarlig sjukdom. Enligt paragrafens 3 moment får besluten som avses i 1 momentet meddelas för högst en månad. Åtgärderna ska genast avslutas när det inte längre finns någon smittrisk.

Genom lagen om ändring och temporär ändring av lagen om smittsamma sjukdomar (447/2021) har till lagen om smittsamma sjukdomar bland annat temporärt lagts till paragraferna 58 c– 58 h och 59 a – 59 e. De temporära paragraferna ovan är i kraft till och med 31.12.2021.

Enligt 58 c § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar ska en i 3 momentet avsedd aktör som disponerar över sådana utrymmen inomhus som är öppna för allmänheten eller avsedda för en begränsad kund- eller deltagargrupps vistelse eller sådana med avseende på område och funktion avgränsade utrymmen utomhus som används för syften som riktar sig till kunder eller deltagare och för vars användning för verksamheten i fråga verksamhetsarrangören ansvarar vid en viss tidpunkt, för att förhindra spridning av covid-19-epidemin, i sin verksamhet se till att:

- 1) kunderna och deltagarna har möjlighet att rengöra händerna,
- 2) kunderna och deltagarna ges instruktioner om upprätthållande av tillräckliga avstånd, om rengöring av händerna och om andra motsvarande rutiner som förhindrar spridning av smitta; och
- 3) rengöringen av utrymmen och ytor effektiviseras utöver vad som någon annanstans föreskrivs om rengöring när det gäller verksamheten i fråga.

Enligt 2 momentet i den aktuella paragrafen ska en i 3 momentet avsedd aktör som disponerar över utrymmen som avses i paragrafen

dessutom ordna kundernas och deltagarnas vistelse så att personerna fördelas så glest som möjligt med beaktande av verksamhetens särdrag och placera eventuella kundplatser tillräckligt långt från varandra.

I paragrafens 3 moment föreskrivs om de aktörer som omfattas av skyldigheterna som föreskrivs i paragrafen 58 c. Enligt 4–5 momentet i paragrafen gäller skyldigheterna som föreskrivs i 1 momentet dock inte verksamhet som hör till privatlivet eller familjelivet och de får inte hindra rätten till lagstadgade tjänster eller rätten att få sin sak behandlad av en behörig myndighet eller hindra en tjänsteman eller tjänsteinnehavare från att sköta sina tjänsteåligganden.

Enligt 7 momentet i den aktuella paragrafen får närmare bestämmelser om ordnande av möjlighet att rengöra händerna, om instruktioner till kunder och deltagare samt om rengöring av utrymmen och ytor utfärdas genom förordning av statsrådet.

Om det är uppenbart att åtgärderna enligt 58 c § och andra åtgärder som redan har vidtagits inte är tillräckliga och om det för att förhindra spridning av covid-19-epidemin när de kriterier som anges i 2 momentet uppfylls är nödvändigt, kan regionförvaltningsverket enligt 58 d § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar inom sitt verksamhetsområde meddela ett beslut som förpliktar alla aktörer som nämns i 5 momentet och förordnar att användningen av utrymmen som är öppna för allmänheten eller avsedda för en begränsad kund- eller deltagargrups vistelse ska ordnas så att kunder och de som deltar i verksamheten samt sällskap de facto kan undvika i 4 momentet avsedd närkontakt med varandra. En ytterligare förutsättning för regionförvaltningsverkets beslut är att åtgärderna är nödvändiga i flera kommuners områden. Av beslutet ska det framgå att aktören kan fullgöra sin skyldighet genom att begränsa antalet kunder, genom att arrangera kundplatserna eller lokalerna eller på något annat sätt som beaktar verksamhetens särdrag. I beslutet ska det dessutom redogöras för vad som avses med utrymmen som är öppna för allmänheten och utrymmen avsedda för en begränsad kund- eller deltagargrups vistelse samt närkontakt. Skyldigheterna enligt ett samtidigt gällande beslut av kommunen kompletterar de skyldigheter som fastställts i ett beslut av regionförvaltningsverket som är i kraft inom kommunens område.

Enligt 2 momentet i den aktuella paragrafen kan ett beslut enligt 1 momentet fattas om incidensen av bekräftade smittfall inom sjukvårdsdistriktets område under de senaste 14 dagar för vilka information finns att tillgå är minst 25 per 100 000 invånare och det inom kommunens eller sjukvårdsdistriktets område konstateras sjukdomskluster vars smittkedjor inte kan spåras på ett tillförlitligt sätt och som enligt en sakkunnigbedömning medför en betydande risk för spridning av nya smittor inom området.

I 3 momentet i den aktuella paragrafen föreskrivs att i 1 momentet avsedda utrymmen som är öppna för allmänheten eller avsedda för en begränsad kund- eller deltagargrupps vistelse är 1) utrymmen inomhus som används för samtidig vistelse av fler än 10 kunder eller deltagare, 2) med avseende på område och funktion avgränsade utrymmen utomhus som används för syften som riktar sig till fler än 50 kunder eller deltagare samtidigt och för vars användning för verksamheten i fråga verksamhetsarrangören ansvarar vid en viss tidpunkt och 3) utrymmen som används för verksamhet som avses i 58 g 4 mom. oberoende av antalet kunder eller deltagare i verksamheten.

Enligt 4 momentet i den aktuella paragrafen avses med närkontakt att människor 1) vistas i samma utrymme inomhus på mindre än två meters avstånd från varandra i mer än 15 minuter eller 2) har fysisk kontakt med varandra.

Enligt 5 momentet i paragrafen förpliktar ett beslut som avses i 1 momentet följande aktörer som disponerar över utrymmena och använder dem i sin verksamhet:

- 1) privata sammanslutningar, stiftelser och andra juridiska personer, dock inte de utövare av förplägnadsverksamhet som avses i 1 § 2 momentet 6 punkten i lagen om inkvarterings- och förplägnadsverksamhet och i motsvarande lagstiftning i landskapet Åland;
- 2) enskilda näringsidkare;
- 3) kommuner och samkommuner;
- 4) religionssamfund;
- 5) offentligrättsliga inrättningar.

Enligt 6–7 momenten i paragrafen tillämpas ett beslut som avses i 1 momentet dock inte på läroanstalternas verksamhet, småbarnspedagogik, professionell idrott eller verksamhet som hör till privatlivet eller familjelivet. Ett beslut som avses i 1 momentet får inte heller hindra rätten till lagstadgade tjänster eller rätten att få sin sak behandlad av en behörig myndighet eller hindra en tjänsteman eller tjänsteinnehavare från att sköta sina tjänsteåligganden.

Enligt 8 momentet i den aktuella paragrafen får ett beslut som avses i 1 momentet fattas för högst en månad åt gången. Beslutet ska omedelbart upphävas om de kriterier som anges i paragrafen inte längre uppfylls.

Enligt 58 g § 4 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar förpliktar ett beslut som avses i 1 momentet aktörer som disponerar över utrymmen när de utövar idrotts- eller sportverksamhet som avses i 1 punkten eller

nöjes- eller rekreationsverksamhet som avses i 2–6 punkten i följande utrymmen:

- 1) utrymmen inomhus som används för lagsport, gruppträning, utövande av kontaktsporter och andra motsvarande former av sport eller idrott samt träningslokaler och andra motsvarande utrymmen för inomhusidrott,
- 2) allmänna bastur och simhallars, friluftsbads och badinrättnings bassängområden samt omklädningsrum som finns i omedelbar anslutning till dem,
- 3) dansställen och utrymmen som används för körsång, amatörteater och annan motsvarande hobbyverksamhet i grupp,
- 4) nöjes- och temaparker, tivolin samt djurparkers utrymmen inomhus,
- 5) inomhuslekparker och inomhuslekplatser;
- 6) allmänna utrymmen i köpcentra, med undantag för affärslokaler i detaljhandeln och lokaler som används för tillhandahållande av tjänster samt passager till dessa lokaler.

Enligt 58 h § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar ska, om det kommunala organ som ansvarar för bekämpningen av smittsamma sjukdomar eller regionförvaltningsverket har fattat ett beslut som avses i 58 d § 1 momentet, den aktör som disponerar över utrymmen avsedda för kunder eller deltagare och den aktör som använder utrymmena i sin verksamhet utarbeta en skriftlig plan för hur aktören fullgör de skyldigheter och iakttar de begränsningar som fastställts i beslutet. Enligt 3 momentet i den aktuella paragrafen ska den plan som avses i paragrafen på begäran visas för kommunen eller regionförvaltningsverket. Planen, med undantag av personuppgifter som ingår i den, ska i utrymmet hållas framlagd för kunderna och dem som deltar i verksamheten. I 4 momentet i den aktuella paragrafen föreskrivs att närmare bestämmelser om innehållet i och utarbetandet av den plan som avses i denna paragraf får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 59 a § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar övervakar regionförvaltningsverket och kommunen inom sina verksamhetsområden fullgörandet av de skyldigheter och iakttagandet av de begränsningar som det föreskrivs om i 58 §, 58 c § 1 och 2 momentet, 58 d samt 58 h § 1 momentet samt iakttagandet av beslut som gäller dessa. I 59 b § i lagen om smittsamma sjukdomar föreskrivs om inspektioner som görs för att genomföra övervakningen och i 59 c § om behörigheten att meddela förelägganden och tvångsmedel.

Enligt 1 § 1 momentet 14 punkten i statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar är infektionen som orsakas av den nya typen av coronavirus en allmänfarlig smittsam sjukdom.

Förarbetet till lagen

Enligt specialmotiveringarna i regeringens proposition (245/2020) gällande 58 d § bestäms basen för regionförvaltningsverkets och kommunens prövning enligt Institutet för hälsa och välfärds data och anvisningar med beaktande av den noggrannare områdesbild sjukvårdsdistriktet skapar och andra regionala åtgärder. Besluten ska motiveras med regionala behov, och de ska innehålla en helhetsbedömning av åtgärdernas epidemiologiska och samhälleliga konsekvenser. Enligt propositionen är syftet utöver att hindra spridningen av coronavirussmitta att ur näringsidkarens perspektiv iakttas den förvaltningsrättsliga principen om minsta olägenhet, och de metoder som medför fler skyldigheter för näringsidkarna ska komma i sista hand.

I regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar och temporär ändring av lagen om smittsamma sjukdomar (RP 73/2021 rd) konstateras i specialmotiveringen till 58 d § att det föreslås att 4 mom. ska ändras så att ett avstånd på mindre än två meter till en annan människa i fråga om definitionen av närkontakt gäller endast utrymmen inomhus.

Enligt regeringens proposition är syftet med säkerhetsavståndet enligt Institutet för hälsa och välfärd att minska den virusmängd som från den person som bär smitta hamnar i en utsatt persons omedelbara närhet och i sista hand i andningsvägarna. Ett säkerhetsavstånd på en meter minskar risken för smitta, och ett två meters säkerhetsavstånd minskar risken ytterligare. I trånga utrymmen inomhus eliminerar dessa avstånd dock inte heller risken för smitta. När det gäller säkerhetsavståndet är det enligt Institutet för hälsa och välfärd också av betydelse om personerna är ansikte mot ansikte, parallellt eller t.ex. efter varandra.

Coronaviruset smittar i huvudsak via droppsmitta när en person som insjuknat hostar eller nyser. Till största delen faller de här dropparna till marken inom en meters avstånd. På detta baserar sig det ursprungliga säkerhetsavståndet. Coronaviruset kan också smitta luftburet, dvs. i form av små aerosoler. Detta innebär att det när man hostar och talar utöver större droppar också uppstår mycket små partiklar, aerosoler, som kan bli och sväva i luften för en längre tid. Då kan smittan fås också på ett längre avstånd än två meter. Luftburna smittfall, dvs. smittfall via aerosoler, har observerats närmast i sådana utrymmen inomhus där ventilationen är dålig. I vissa fall hade den person som insjuknat dessutom andats kraftigt, t.ex. sjungit, ropat eller talat högljutt. Med hjälp av noggranna laboriemetoder har virusets genom (RNA) kunnat hittas på t.o.m. 7–8 meters avstånd. I dessa fall saknas dock nästan utan undantag bevis för om viruset också kan orsaka smitta eller om virusets små RNA-mängder endast kan hittas med känsliga metoder. I utrymmen utomhus minskar risken för smitta betydligt jämfört med utrymmen inomhus där ventilationen är bristfällig och där man vistas nära varandra.

Enligt regeringens proposition ska i fråga om säkerhetsavstånden bl.a. egenskaperna för utrymmet i fråga och ventilationen för utrymmet beaktas. En kategorisk rekommendation om ett säkerhetsavstånd på två meter betjänar inte alla utrymmen och därför bör man i regleringen beakta hur säkerhetsavståndet kan tillämpas i olika utrymmen. Den föreslagna ändringen gör det möjligt att bättre än för närvarande ordna olika evenemang i utrymmen utomhus och idrotts- och motionstjänster samt att övervaka de skyldigheter som gäller dem. Även om avståndet som gäller ett säkerhetsavstånd på två meter inte längre förutsätts i utrymmen utomhus, ska de allmänna hygienbestämmelser som det föreskrivs om i 58 c § dock iakttas vid evenemang och hobbyverksamhet utomhus. Således ska kundernas och deltagarnas vistelse vid hobbyverksamhet och evenemang fortsättningsvis ordnas så gles som det bara är möjligt med beaktande av särdragen i verksamheten i fråga och eventuella kundplatser placeras tillräckligt långt från varandra. De restriktioner i fråga om sammankomster som regionförvaltningsverken har fastställt har varit olika på olika håll i Finland. Enligt bestämmelserna har t.ex. offentliga tillställningar och allmänna sammankomster av en viss storlek kunnat ordnas i begränsade utrymmen utomhus och inomhus om man vid tillställningarna följer den anvisning som Institutet för hälsa och välfärd och undervisnings- och kulturministeriet gett om säkerhetsavstånd och hygienpraxis.

I social- och hälsovårdsutskottets betänkande (ShUB 14/2021 rd) konstateras gällande regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar och temporär ändring av lagen om smittsamma sjukdomar att regionförvaltningsverkens beslut om begränsningar ofta har gällt regionförvaltningsverkets hela verksamhetsområde. Social- och hälsovårdsutskottet betonar att en rättvis behandling av olika sektorer innebär att såväl statsrådet som varje regionförvaltningsverk och Transport- och kommunikationsverket innan de fattar sitt beslut ska göra en tillräckligt detaljerad avvägning på regional nivå av om begränsningarna är nödvändiga och proportionerliga. Framför allt i geografiskt sett stora landskap är det inte nödvändigtvis motiverat med restriktioner specificerade enligt landskap eller ens sjukvårdsdistrikt, om smittfall förekommer i andra befolkningskoncentrationer långt borta.

Nationell styrning och det epidemiologiska läget

Enligt Institutet för hälsa och välfärd smittar det nya coronaviruset (SARS-CoV2) framför allt som droppsmitta när en insjuknad person hostar eller nyser. Vid närkontakt kan covid-19 också smitta genom beröring, om en insjuknad exempelvis har hostat i handen och därefter rört en annan person. Virusets dessutom smitta vid beröring av ytor där det nyligen kommit luftvägssekret från en smittad person. Coronavirusen är dock uppbyggda så att de inte klarar sig en längre tid på ytor.

Det är typiskt för virus att de muterar. Muterade virus kan till sina egenskaper avvika från den tidigare virusstammen. Muterade virusstammar kan exempelvis gällande smittsamheten klassas som så kallade oroväckande coronavirusvarianter (variant of concern, VOC).

Institutet för hälsa och välfärd följer aktivt upp hur coronaviruset muterar och bedömer varianternas verkningar på coronavirusepidemin. Ute i världen cirkulerar för närvarande många olika varianter av coronaviruset. Spridningen av nya virusvarianter kan bekämpas på samma sätt som spridningen av det tidigare cirkulerande coronaviruset.

Utöver VOC-varianterna cirkulerar det i Finland och på andra håll i världen också andra muterade virusstammar där man inte ännu känner till hur mutationerna påverkar smittsamheten eller vaccinationsskyddet.

Coronavaccinet skyddar mot covid-19 och särskilt allvarliga former av sjukdomen. Vaccinet mot covid-19 hindrar dessutom virusinfektion och utsöndringen av viruset samt smitta mellan människor väl. På basis av detta är tanken att vaccin mot covid-19 kan bidra till uppkomsten av så kallat indirekt skydd och flockskydd. Hur god skyddseffekt den vaccinerade får beror på den vaccinerades ålder och bakomliggande sjukdomar; på hurdan coronasmitta det är fråga om och vilka virus som cirkulerar vid den aktuella tidpunkten. Enligt dagens kunskap skyddar de vaccin mot covid-19 som används också mot nya virusvarianter, men vaccinernas skyddseffekt kan vara sämre mot vissa varianter. Det är sannolikt att vaccinationen skyddar den vaccinerade mot allvarlig covid-19-infektion också när infektionen orsakas av muterat virus.

Coronavaccineringarna har inletts inom EU och 27.12.2020 även i Finland.

Statsrådet har i sitt principbeslut av den 3 september 2020 (VNK/2020/106) förordat social- och hälsovårdsministeriets handlingsplan för genomförande av rekommendationer och begränsningar enligt hybridstrategin för hantering av coronakrisen efter covid-19-epidemins första fas (Social- och hälsovårdsministeriets publikationer 2020:27). I planen är utgångspunkten för hanteringen av epidemin sådana åtgärder och beslut som enligt lagen om smittsamma sjukdomar fattas av lokala och regionala myndigheter.

Social- och hälsovårdsministeriet har dessutom 29.12.2020 sänt kommunerna, sjukvårdsdistrikten och övriga samkommuner ett brev om uppdatering av handlingsplanen för hybridstrategin (VN/288/2020). I brevet konstateras det att ministeriet i enlighet med Statsrådets principbeslut 22.12.2020 har uppdaterat handlingsplanen för hybridstrategin. I brevet konstateras det att handlingsplanen innehåller en redogörelse för beskrivningar som karaktäriserar tre epidemifaser. Med hjälp av beskrivningarna ska behovet och riktandet av rekommendationer och restriktioner bedömas och beskrivningarna ska användas som stöd för beslutsfattandet på regional och nationell nivå.

Vissa detaljer i beskrivningarna av de olika epidemifaserna har preciserats på basis av erfarenheterna hösten 2020.

Statsrådet har med sitt principbeslut (STM/12/2021) av den 26 januari 2021 förordat att social- och hälsovårdsministeriet kompletterar handlingsplanen för genomförandet av hybridstrategin. Social- och hälsovårdsministeriet har 28.1.2021 utfärdat ett styrbrev om begränsningsåtgärder för att hindra spridningen av den nya virusvarianten och epidemin (VN/909/2021). Enligt brevet utgör de nya varianter av SARS-CoV-2 som har upptäckts ett nytt potentiellt betydande epidemiologiskt hot. Dessa virusvarianter sprider sig betydligt snabbare än coronavirusets tidigare undertyper. Trots att letaliteten inte verkar ha ökat kan den nya virusvarianten leda till en epidemi som sprids betydligt snabbare än förut, och på grund av det ökade antalet sjukdomsfall allvarligt hota hälso- och sjukvårdssystemets bärkraft. Eftersom den nya virusvarianten utgör ett allvarligt nytt hot har handlingsplanen för hybridstrategin kompletterats den 26 januari 2021. Statsrådet har förordat kompletteringen genom sitt principbeslut. I brevet ges baserat på handlingsplanen rekommendationer för åtgärder i det rådande läget. I brevet lyfter man också fram att kompletteringen av handlingsplanen beskriver hur två olika situationer där epidemin accelererar kan se ut och åtgärdshelheterna för dessa situationer.

Statsrådet fattade 25.2.2021 ett principbeslut om att övergå till nivå två som avses i kompletteringen av handlingsplanen för hybridstrategin (STM/2021/32). Social- och hälsovårdsministeriet har 25.2.2021 utfärdat styrbrevet Restriktioner för att hindra spridningen av virusvarianten och epidemin – nya befogenheter enligt lagen om smittsamma sjukdomar och handlingsplanen för hybridstrategin (VN4947/2021). I brevet konstateras det att ändringen av lagen om smittsamma sjukdomar (147/2021), genom vilken nya temporära befogenheter för att förhindra spridning av epidemin fogades till lagen, trädde i kraft den 22 februari 2021. De tillfälliga befogenheterna gäller till och med den 30 juni 2021. Med anledning av lagändringen har ministeriet den 25 februari 2021 uppdaterat del 3 i handlingsplanen samt som bilaga till den ministeriernas tidigare åtgärdsrekommendationer för epidemins olika faser, som gavs den 23 oktober 2020.

Den 1 mars 2021 har statsrådet i samverkan med republikens president konstaterat att det råder undantagsförhållanden i Finland (VNK/2021/21). I motiveringspromemorian till statsrådets beslut konstateras det att när syftet är att bekämpa covid-19 och trygga hälso- och sjukvårdens bärkraft kan situationen inte fås under kontroll med myndigheternas normala befogenheter. Social- och hälsovårdsministeriet har i sitt styrbrev (VN/5229/2021) 1.3.2021 styrt regionerna alla de områden som enligt Institutet för hälsa och välfärds och ministeriets bedömning uppfyller kriterierna för samhällsspridningsfasen eller som med tanke på behovet av åtgärder kan anses befinna sig i denna fas att införa de åtgärder för

samhällsspridningsfasen (inkl. de nya befogenheterna enligt lagen om smittsamma sjukdomar) och de tilläggsåtgärder på nivå två som anges i handlingsplanen och den kompletterande handlingsplanen för genomförandet av hybridstrategin.

Social- och hälsovårdsministeriet har i sitt brev 23.4.2021 *Restriktioner för att hindra spridningen av virusvarianten och epidemin* (VN/11430/202) fortsatt styrt regionerna enligt åtgärdsnivå 2 till och med 31.5.2021. Ministeriet styr regionerna i samhällsspridningsfasen att bland annat fatta beslut enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar om att ställa förutsättningar för användningen av utrymmen som är avsedda för kunder och deltagare då kriterierna som avses i bestämmelsen uppfylls och beslut enligt 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar som förbjuder offentliga tillställningar med över sex personer eller i sista hand helt förbjuder ordnandet av offentliga tillställningar så att tillställningar med högst sex personer är tillåtna enbart av tvingande lagstadgat skäl. Dessutom rekommenderas i brevet att man i områden som bedöms vara i accelerationsfasen inför motsvarande åtgärder för att effektivisera den riksomfattande epidemibekämpningen och hindra spridningen av epidemin. I brevet konstateras att om man innan den utsatta tiden då styrningen upphör frångår åtgärdsnivåerna så ger ministeriet en särskild ny styrning om dess betydelse och åtgärdsförslagen som förknippas med epidemifaserna.

Statsrådet konstaterade att undantagsförhållandena har upphört 27.4.2021 och utfärdade förordningar som upphäver befogenheterna som infördes med stöd av undantagsförhållandena (V NK/2021/48).

Statsrådet fattade 6.5.2021 ett principbeslut om att frångå användningen av åtgärdsnivåerna som avses i kompletteringen av handlingsplanen för hybridstrategin (STM/2021/83). Statsrådet konstaterar i principbeslutet att det är motiverat att frångå användningen av åtgärdsnivåerna. Statsrådet förordar att social- och hälsovårdsministeriet upphäver de kompletterande åtgärderna till handlingsplanen för genomförandet av hybridstrategin av den 26 januari 2021 som gjordes för att hindra en hotande snabb accelerering av epidemin och att virusvarianter som smittar lättare blir vanligare. Social- och hälsovårdsministeriet styr genom principbeslutet alla områden att som fortsatt åtgärd slopa de ytterligare åtgärderna förknippade med åtgärdsnivåerna och övergå till åtgärderna för epidemifasen i regionen enligt handlingsplanen för hybridstrategin.

Statsrådet fattade den 27 maj 2021 principbeslutet (STM/2021/100) om en handlingsplan för genomförande av hybridstrategin för hantering av covid-19-epidemin samt om översyn av handlingsplanen. Social- och hälsovårdsministeriet utfärdade den 27 maj 2021 ett styrningsbrev om Åtgärdsrekommendationer enligt den uppdaterade handlingsplanen för hybridstrategin för att förhindra spridningen av epidemin (VN/14345/2021). I brevet styrs åtgärdsrekommendationerna enligt

epidemifas till och med den 30 juni 2021. Rekommendationerna som behandlas i brevet anger åtgärdshelheter för varje epidemifas som myndigheterna i områdena kan tillämpa för att bromsa epidemin. Den uppdaterade handlingsplanen för hybridstrategin publicerades den 1 juni 2021.

Enligt brevet rekommenderar social- och hälsovårdsministeriet i områden som befinner sig i accelerationsfasen beslut enligt 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar som förpliktar till att ordna offentliga tillställningar och allmänna sammankomster på så sätt att kunder och de som deltar i verksamheten de facto kan undvika närkontakt med varandra genom att följa undervisnings- och kulturministeriets och THL:s anvisningar. Besluten gäller utrymmen inomhus som används för mer än tio kunders eller deltagares samtidiga vistelse samt med avseende på område och funktion avgränsade utrymmen utomhus som samtidigt används för mer än 50 kunder eller deltagare.

Social- och hälsovårdsministeriet har 24.6.2021 utfärdat styrbrevet Åtgärdsrekommendationer enligt den uppdaterade handlingsplanen för hybridstrategin (VN/14345/ 2021-STM-4). Brevet innehåller anvisningar om åtgärdsrekommendationer enligt den uppdaterade handlingsplanen för hybridstrategin till och med den 31 augusti 2021. Social- och hälsovårdsministeriet har sett över rekommendationen för begränsningar av offentliga tillställningar inomhus under samhällsspridningsfasen och i fråga om detta uppdaterat handlingsplanen för hybridstrategin. De övriga rekommendationerna ändras inte.

I styrningsbrevet rekommenderas beslut enligt 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar som förbjuder offentliga tillställningar och allmänna sammankomster med följande undantag:

Inomhus kan offentliga tillställningar och allmänna sammankomster ordnas under följande förutsättningar:

- i. hälsosäkerheten säkerställs enligt de anvisningar som har getts av Institutet för hälsa och välfärd och undervisnings- och kulturministeriet den 31 maj 2021
- ii. personer och sällskap som deltar i tillställningar ska undvika närkontakt enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar
- iii. deltagare kan anvisas en personlig sittplats eller ståplats. Arrangören ska ordna verksamheten så att deltagarna huvudsakligen kan sitta eller stå stilla. Antalet deltagare kan då vara högst 50 procent av det maximala antalet som godkänns i lokalen enligt annan lagstiftning eller av det antal sittplatser eller ståplatser som står till förfogande. Om antalet deltagare överstiger 25 ska det ordnas system för att dela upp deltagarna i avgränsade områden.

- iv. om det inte finns sittplatser eller ståplatser att erbjuda deltagarna, är det maximala antalet deltagare samtidigt högst 10 personer. Det går att göra undantag från maximiantalet genom att dela upp deltagarna i avgränsade områden.

Uppdelningen av deltagarna förutsätter att

- i. det ska finnas avskilda eller avgränsade områden för publiken och att det i varje utrymme ska finnas högst 10 eller 25 personer samtidigt, beroende på om de har sittplatser eller ståplatser,
- ii. det ska finnas ett tydligt utmärkt tomt område mellan de avgränsade publikområdena. Det för varje publikområde ordnas en egen ingång och utgång, egna tjänster (t.ex. kafé och sanitetsutrymmen) och egen personal. Publiken i de olika områdena får använda samma tjänster om användningen kan graderas och ytorna rengörs på behörigt sätt mellan varven, och
- iii. hälsosäkerheten kan säkerställas i varje område genom att man undviker närkontakt enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar och följer anvisningarna av Institutet för hälsa och välfärd och undervisnings- och kulturministeriet av den 31 maj 2021.

På avgränsade platser utomhus kan det ordnas offentliga tillställningar och allmänna sammankomster för högst 50 personer så att deltagare, kunder och olika sällskap verkligen kan undvika närkontakt med varandra i enlighet med 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar och anvisningarna av Institutet för hälsa och välfärd och undervisnings- och kulturministeriet.

Det går att avvika från maximiantalet deltagare genom att dela upp deltagarna i avgränsade områden. Det förutsätter att

- i. det ska finnas avskilda eller avgränsade områden för publiken
- ii. den publik som deltar i evenemanget kan placeras på egna sittplatser eller i egna områden i separata läktarutrymmen eller avgränsade områden för högst 50 personer, och
- iii. hälsosäkerheten i varje område kan säkerställas genom att man undviker närkontakt enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar och följer anvisningarna av Institutet för hälsa och välfärd och undervisnings- och kulturministeriet av den 31 maj 2021.

Dessutom ska det mellan publikområdena finnas tydligt avgränsade tomma områden. För varje åskådarutrymme ska ordnas en egen ingång och utgång, egna tjänster (t.ex. kafé och sanitetsutrymmen) och egen personal. Publiken i de olika områdena får använda samma tjänster om

användningen kan graderas och ytorna rengörs på behörigt sätt mellan varven.

Styrningsbrevet innehåller en rekommendation om ett beslut enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar då kriterierna uppfylls för både accelerationsfasen och samhällsspridning enligt vilka användningen av lokaler eller utrymmen som är öppna för allmänheten eller avsedda för en begränsad kund- eller deltagargrupp ska ordnas så att kunderna, deltagarna och olika sällskap verkligen kan undvika närkontakt med varandra.

I styrbrevet 24.6.2021 konstateras det att alla har rätt till liv, och att det allmänna ska främja befolkningens hälsa (7 § 1 mom. och 19 § 3 mom. i grundlagen). Alla har också rätt till oundgänglig omsorg och till tillräckliga social-, hälsovårds- och sjukvårdstjänster (19 § 1 mom. i grundlagen). Också de internationella människorättsförpliktelser som är bindande för Finland, i synnerhet människors rätt till liv (artikel 2 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna), innebär en skyldighet för det allmänna att agera och skydda. I de internationella människorättskonventionerna tryggas också rätten till hälsa (till exempel artikel 12 i konventionen om sociala, kulturella och ekonomiska rättigheter och artikel 11 i den reviderade Europeiska sociala stadgan). Det allmänna ska se till att bland annat dessa grundläggande fri- och rättigheter och mänskliga rättigheter tillgodoses (22 § i grundlagen). Det allmänna ska därmed säkerställa att liv och hälsa skyddas med alla till buds stående, effektiva och proportionerliga medel samt grunda beslutsfattandet på bästa tillgängliga information.

I styrbrevet konstateras det att man vid bedömningen av restriktioner således alltid på ett enhetligt sätt bör beakta det allmännas ovannämnda skyldighet att förhindra att epidemin sprids och att trygga hälso- och sjukvårdskapaciteten. När beslut övervägs, måste man därför förutse vilken betydelse och inverkan åtgärdshelheten kommer att ha när läget förändras. Myndigheterna är skyldiga att vidta de åtgärder som behövs för att trygga de grundläggande fri- och rättigheterna med beaktande av spridningen av epidemin, bekämpningen av epidemin och uppföljningen av åtgärdernas effekter samt uppföljningen av den totala nyttan av och kostnaderna för de åtgärder som vidtas

Enligt styrbrevet är det viktigt att epidemins utveckling bevakas och effekterna av ändrade restriktioner utvärderas kontinuerligt så att avvecklingen av restriktioner och rekommendationer kan ske på ett kontrollerat sätt och i rätt tid. Eftersom epidemin är svår att förutse kan man i vissa områden också bli tvungen att fortsätta med restriktionerna eller införa eller skärpa dem på nytt, om epidemiläget försämras.

I brevet konstateras det att en kontrollerad avveckling av restriktionerna innebär att genomföra den stegvis, att se över utvecklingen regelbundet och grundligt och vid behov även att avstå från avvecklingsplanerna ifall

epidemiläget förändras. För att restriktionerna och rekommendationerna ska kunna avvecklas på ett kontrollerat sätt utan att läget åter försämras måste alla bära ansvar för att de gällande restriktionerna och rekommendationerna iakttas. De regionala och lokala myndigheterna ansvarar för att följa läget och utifrån det fatta sina beslut på ett föregripande och tillräckligt genomgripande sätt. De ska likaså avveckla begränsningarna i enlighet med sin behörighet och tillämplig lagstiftning när kriterierna för begränsningarna inte längre uppfylls. Ministeriet framhåller betydelsen av en noggrann och mångsidig uppföljning av läget i områdena samt ett proaktivt reagerande.

Som svar på regionförvaltningsverkens begäran tog social- och hälsovårdsministeriet den 6 augusti 2021 (VN19731/2021) ställning till förhållandet mellan tillämpningen av 58 och 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar och specificerade sin rekommendation om sammankomstbegränsningar för regioner i samhällsspridning. I brevet konstateras bland annat att 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar begränsar tillställningar som till sin karaktär är sådana att de samlar folk till antingen avgränsade utomhusutrymmen eller inomhusutrymmen på ett sätt som är mer omfattande än den fortlöpande vanliga användningen av dem. Begränsningarna gäller bara de aktuella sammankomsterna eller tillställningarna, inte användningen av utrymmena generellt och i alla situationer. Däremot är tillämpningsområdet för 58 c § och 58 d § omfattande och gäller alla utrymmen. Bestämmelsen 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar motsvarar alltså delvis bestämmelsen 58 § i lagen och kompletterar den gällande till exempel olika evenemang.

Enligt brevet är bestämmelserna alltså lite olika vad gäller användningsändamålet; 58 § gäller begränsning eller förbud av tillställningar och allmänna sammankomster medan 58 d § gäller användningen av utrymmena så att spridningen av covid-19-epidemin förebyggs. Därför är deras användningsändamål inte uteslutande utan de stöder varandra. Tillämpningen av 58 § som gäller tillställningar och allmänna sammankomster är emellertid inte bunden till kriterier som i bestämmelserna är i kraft på viss tid.

Enligt brevet anser social- och hälsovårdsministeriet att nödvändighetskravet som föreskrivs i 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar begränsar myndighetens prövningsrätt. Därför, i en situation där det för att förebygga spridningen av en smittsam sjukdom inte är fullt nödvändigt att helt förbjuda publika evenemang, bör det enligt grundlagsenlig lagtolkning göras en bedömning av vilka metoder som genom så små begränsningar som möjligt i de grundläggande fri- och rättigheterna kan åstadkomma målet med beslutet. Ur den synpunkten är det motiverat att vid accelerationsfasen avväga om det genom att begränsa användningen av utrymmen och undvika närkontakter är möjligt att med åtgärder som framgår av den aktuella bestämmelsen på ett tillräckligt hälsosäkert sätt ordna också evenemang i inomhus- och

utomhusutrymmen som avses i 58 d § - åtgärderna gäller också undvikande av närkontakter som definieras i bestämmelsen.

I brevet konstateras att regionförvaltningsverket har bett social- och hälsovårdsministeriet klargöra om avsikten vid samhällsspridning i regel är att helt förbjuda offentliga tillställningar och allmänna sammankomster av alla storlekar eller bara tillställningar som överstiger ett visst personantal och om personantalet är detsamma för tillställningar inomhus och utomhus. Social- och hälsovårdsministeriet poängterar att det är omöjligt att ge en tolkning och ett svar som passar alla tillställningar, eftersom nödvändighetskravet bedöms från fall till fall enligt till exempel det epidemiologiska läget och risken och hotet för epidemispridning. Ministeriet poängterar att regionförvaltningsverket enligt nödvändighetskravet som föreskrivs i 58 § också vid samhällsspridning ska avväga om – och i vilken utsträckning – det för att förebygga spridningen av en smittsam sjukdom är nödvändigt att helt förbjuda ordnandet av offentliga tillställningar och allmänna sammankomster. Så är det inte nödvändigtvis i alla fall, utan det kan vara möjligt att också med lindrigare metoder åstadkomma det mål som är bakgrunden till beslutet.

Enligt Institutet för hälsa och välfärds (THL) riksomfattande lägesrapport om uppföljningen av hybridstrategin 4.8.2021 har antalet nya coronafall ökat under de senaste sex veckorna och motsvarar för tillfället antalet fall i mars 2021. Vecka 30 (26.7–1.8) konstaterades sammanlagt 4 574 nya fall, vilket är över 50 % mer än veckan innan (vecka 29), då det konstaterades 2 925 fall. Man gick på coronavirustest förra veckan lika aktivt som under veckan innan, antalet tagna test var cirka 117 600 vecka 30 och cirka 117 300 vecka 29. Andelen positiva test av de testade proven har fortsatt öka och är nu 3,9 %.

Under de senaste två veckorna (19.7–1.8) förekom 135 nya smittor per hundra tusen invånare. Under de föregående två veckorna (5–18.7) förekom 71 smittor per hundra tusen invånare. Det ökade antalet smittor har återspeglats i behovet av specialiserad sjukvård, där man har sett en oroväckande vändning.

Vecka 30 kunde smittkällan vid smittor från hemlandet utredas i bara något över hälften (52 %) av fallen. Andelen har sjunkit avsevärt från motsvarande siffra för vecka 29, då andelen var 67 %. Vecka 30 härstammade 6 % av de diagnostiserade fallen från utlandet och andelen fortsatt smittspridning som orsakades av dem var 1 %. 20/21 områden anmälde aktuella uppgifter om smittkällorna till Institutet för hälsa och välfärd.

Vecka 30 sattes 8 304 personer i karantän, vilket är 2 300 fler än veckan före det. Cirka en fjärdedel (24 %) av de nya smittorna konstaterades hos personer som redan var i karantän. Andelen är densamma som

vecka 29. 20/21 områden anmälde de aktuella uppgifterna om personer som sattes i karantän till Institutet för hälsa och välfärd.

Flera regioner rapporterar om överbelastning inom smittspårningen och fördröjningar med att sätta i karantän och isolering. Belastningen orsakas av det kraftigt ökade antalet smittor, personalbrist och det att spårarna inte får alla behövliga uppgifter om andra som eventuellt har exponerats av smittade och exponerade. Dessutom är det svårt att utreda smittkedjor som uppstår efter exponeringar vid festivaler och i barer, eftersom man inte kan namnge alla som var där. Den som är part måste enligt lag hjälpa myndigheterna med smittspårningen och följa deras anvisningar så att man så fort som möjligt kan få stopp på smittkedjor.

Det uppskattade effektiva smittsamhetstalet är 1,35–1,40 (90 % sannolikhetsintervall). Ökningen i antalet smittor har accelererat en aning. Det uppskattade effektiva smittsamhetstalet för HNS-området är 1,30–1,35.

Epidemin sprids fortsättningsvis bland unga vuxna, lika som i övriga Europa. Unga vuxna är socialt aktiva och tillbringar fritiden på privata träffar, i restauranger och evenemang där smittorna kan komma åt att spridas. Dessutom har bara en liten del av under 30-åringar redan fått fullt vaccinationsskydd, alltså två vaccindoser.

I Finland accentueras covid-19-fallen särskilt hos åldersgruppen 20–29-åringar under de senaste sex veckorna och bland dem förekommer nu mer smittor än under smittvågen i mars 2021. Vecka 30 diagnostiserades nästan en tredjedel av samtliga smittor hos 20–29-åringar och dessutom en avsevärd del hos 18–19-åringar. Avvikande från tidigare veckor diagnostiseras smittor emellertid jämnare också hos lite äldre åldersgrupper. Så var också andelen smittor av alla smittor bland 30–39-åringar (19 %) förra veckan första gången på fyra veckor större än andelen smittor bland 10–19-åringar (17 %).

Vecka 30 gjordes cirka 117 600 coronavirustest, nästan lika många som veckan innan, då det gjordes totalt cirka 117 300 test. Den senaste veckans testantal kompletteras retroaktivt. Det försämrade coronaläget har aktiverat folk att söka sig till test, vilket i en del av områdena har lett till överbelastning vid testningen.

Andelen covid-19-fall av alla testade prov har under en månads tid ökat över två procentenheter. Den oroväckande trenden har fortsatt trots de stora testmängderna under de två senaste veckorna. Vecka 30 var andelen fall av alla testade prov 3,9 % och vecka 27 1,8 %.

Enligt sjukvårdsdistriktens egen anmälan vårdades totalt 95 covid-19-patienter på sjukhus 04.8.2021. Av dem vårdades 11 på avdelningar inom primärvården, 69 på avdelningar inom den specialiserade sjukvården och 15 på intensivvårdsavdelning. Den 4 augusti 2021 hade

totalt 984 dödsfall med anknytning till sjukdomen rapporterats till registret över smittsamma sjukdomar, två dödsfall mer än en vecka tidigare.

Belastningen på specialiserad sjukvård har ökat under den senaste veckan. De kraftigt ökade antalet smittor bland yngre åldersgrupper har återspeglats i behovet av sjukhusvård, där framhävs antalet unga och vuxna i arbetsför ålder samt icke vaccinerade patienter. Dessutom har överbelastning av primärvården rapporterats från en del områden. Det är ett resultat av personalbrist som orsakas av smittspårningen och vaccineringarna samt trycket från den vårdskuld som har uppstått på grund av epidemin.

Prognoserna för den kommande veckan när det gäller det riksomfattande antalet nya vårdperioder inom den specialiserade sjukvården och intensivvården ökar kraftigare än tidigare i och med att antalet smittor ökar. I och med att vaccinationstäckningen bland befolkningen och särskilt riskgrupperna har ökat har antalet nya vårdperioder dock inte ökat så att det motsvarar antalet infektioner hos hela befolkningen. De rapporterade nya vårdperioderna för vecka 30 (26.7–1.8) (75 på avdelningar inom den specialiserade sjukvården och 5 på intensivvårdsavdelningar) låg för intensivvårdens del inom ramen för prognoserna från den 28 juli, men lite över för den specialiserade sjukvården. I modelleringen ingår de vårdperioder som nya patienter inleder, flera vårdperioder för en och samma person beaktas alltså inte. Under vecka 30 inleddes 6 nya perioder av intensivvård för patienter med covid-19 enligt bokföringen över intensivvårdsavdelningarna.

Incidensen av covid-19 har ökat i nästan hela Finland under den senaste fyra veckors uppföljningsperioden. Accelereringen av epidemin ses nu i hela landet, jämfört med tidigare då ökningen av antalet fall var koncentrerad till södra Finland. Smittorna sprids fortsättningsvis bland unga vuxna då de träffas, i barkvällar och privata tillställningar, och från dessa vidare som fortsatt smittspridning inom familjerna. I allt högre grad blir man smittad också vid evenemang och offentliga tillställningar som ordnas i utomhusutrymmen.

I hela landet har cirka 66 % av befolkningen fått åtminstone en vaccindos och 36 % har fått den andra dosen.

Hittills skyddar de givna vaccinationerna redan synnerligen väl äldre personer och personer som är utsatta för en allvarlig form av sjukdomen och som har den största risken för att insjukna. Det att dödsfallen nästan helt har upphört och den låga incidensnivån bland de äldre åldersgrupperna under sommaren kan ses som ett tecken på det.

För närvarande diagnostiseras sakteligen ökande mängder covid-19-smittor bland dem som har fått sin första vaccindos. Det är ett normalt fenomen eftersom vaccinationsprogrammet ännu inte är slutfört och trycket på smittor är hårt, och det kan förväntas mattas av då

vaccinationstäckningen och antalet personer som har fått två vaccindoser ökar. Bland dem som är fullt vaccinerade konstateras mycket få allvarliga smittfall.

En komplett vaccinationsserie, det vill säga två vaccindoser, skyddar mycket väl mot covid-19 och allvarliga former av den samt mot virusvarianter. Den höga vaccinationstäckningen hos befolkningen minskar effektivt risken för överbelastning av sjukhusvården. Det är särskilt viktigt att man tar sina vaccindoser när de ska tas för att undgå de allvarliga följderna av epidemin, såsom ökat antal som måste få sjukhusvård eller dödsfall på grund av coronaviruset.

Det epidemiologiska läget i sjukvårdsdistriktets område och erhållna sakkunnigutlåtanden

Syftet med regionförvaltningsverkets begränsande beslut är att som det föreskrivs i 1 § i lagen om smittsamma sjukdomar förebygga att sjukdomsläget förvärras. Risken för massexponeringar och för att sjukdomen sprids är särskilt stor i alla situationer med stora folksamlingar där personerna kan råka i närkontakt med varandra.

Sjukvårdsdistrikten inom Regionförvaltningsverket i Södra Finlands verksamhetsområde har i enlighet med den styrning som getts i social- och hälsovårdsministeriets brev den 10 september 2020 inrättat regionala samarbetsgrupper för covid-19. Samarbetsgrupperna beaktar i sina lägesbedömningar utöver epidemiläget också de totala konsekvenserna av smittbekämpningsåtgärderna, inklusive ekonomiska konsekvenser och konsekvenser som hänför sig till näringslivet. Regionförvaltningsverket deltar i arbetsgrupperna, liksom också företrädare för Institutet för hälsa och välfärd samt närings-, trafik- och miljöcentralerna i respektive region.

Regionförvaltningsverket har av huvudstadsregionens coronasamordningsgrupp och Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikts regionala coronasamordningsgrupp fått utlåtanden om covid-19-läget i sjukvårdsdistriktet och gruppens synpunkter på vilka regionala begränsningsåtgärder som behövs för att stävja epidemin.

Vid huvudstadsregionens coronasamordningsgrupps möte konstaterades att huvudstadsregionen har övergått till coronaepidemins samhällsspridningsfas. Gruppen rekommenderade att Regionförvaltningsverket i Södra Finland fattar följande beslut: för offentliga tillställningar enligt 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar enligt social- och hälsovårdsministeriets styrningsbrev av den 24 juni och gällande att de facto hålla avstånd enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar.

Vid Helsingfors och Nylands regionala coronasamordningsgrupps möte den 3 augusti 2021 konstaterades att huvudstadsregionens kommuner Esbo, Helsingfors, Grankulla och Vanda övergår till coronaepidemins samhällsspridningsfas. De övriga kommunerna i HNS-området förblir i

accelerationsfasen. Incidensen över 14 dygn per 100 000 personer är enligt uppgifter från mötet 205 i hela HNS-området. Incidensen i huvudstadsregionen är i Helsingfors 300, Esbo 216.4, Grankulla 127 och Vanda 234.4.

Inom Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt är andelen positiva prov av alla testade 4.6 % enligt materialet som presenterades under mötet. Det förekommer massexponeringar inom sjukvårdsdistriktet. Smittkällan var känd med säkerhet i cirka 46 % av fallen vecka 29. Enligt materialet som presenterades under mötet var de vanligaste smittkällorna privata tillställningar, barer, restauranger och nattklubbar, utlandsresor samt offentliga tillställningar och evenemang. Antalet covid-19-patienter i den specialiserade sjukvården har nu mer än fördubblats under två veckor och är nu 24 i HNS-området. Sju covid-19-patienter ligger på bäddavdelningar inom primärvården.

Enligt uppgifterna från mötet är smittspårningen och telefontjänsterna i exempelvis Helsingfors överbelastade. Det går mycket på test och fördröjningen av analyserna är för lång. Andelen positiva prov av alla testade är 5.5 %. I Vanda är smittkällan känd i 23.5 % av fallen. Besöken hos epidemihälsostationen har ökat och telefontjänsterna är överbelastade.

Under mötet konstaterades att huvudstadsregionens coronasamordningsgrupp tidigare samma dag hade rekommenderat att Regionförvaltningsverket i Södra Finland fattar ett beslut enligt 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar för offentliga tillställningar enligt social- och hälsovårdsministeriets styrningsbrev av den 24 juni samt ett beslut enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar om att de facto hålla avstånd.

Nylands regionala samordningsgrupp rekommenderar att regionförvaltningsverket fattar besluten ovan för de kommuner i huvudstadsregionen som har övergått till samhällsspridning, alltså Helsingfors, Esbo, Vanda och Grankulla. Vad gäller de övriga kommunerna är regionförvaltningsverkets beslut som träder i kraft den 5 augusti (ESA VI/25767/2021) enligt gruppen fortsättningsvis motiverat eftersom kommunerna ännu är i accelerationsfasen.

Nylands regionala samordningsgrupp konstaterade att kriterierna för beslut enligt 58 § och 58 d § uppfylls i kommunerna i huvudstadsregionen. Incidensen i Helsingfors, Esbo och Vanda är 200–300 / 2 veckor. Smittklustren är många och smittspårningen förknippad med utmaningar. Behovet av sjukhusvård har ökat kraftigt och förväntas öka ytterligare och hotar kapaciteten inom hälso- och sjukvården. Bedömningen är att sammankomstbegränsningar klart har en betydelse för att kontrollera smittorna och att man med dem kan förebygga allvarigare sjukdomsfall och ökat behov av sjukhusvård. Särskilt sågs uppdelningen av personerna i avgränsade områden enligt social- och

hälsovårdsministeriets styrningsbrev av den 24 juni vid exempelvis offentliga tillställningar som en effektiv och nödvändig metod. Nödvändighetsbedömningen för beslutet enligt 58 d § grundade sig också på att man under det rådande epidemiologiska läget måste försöka minska närkontakter vid alla sammankomster. Institutet för hälsa och välfärd ansåg att begränsningsåtgärderna är motiverade. NTM-centralernas företrädare hade ingen avvikande åsikt om rekommendationerna och begränsningarna.

Regionförvaltningsverket bad ännu med en begäran daterad 6 augusti 2021 om specificerande utlåtanden av kommunerna i huvudstadsregionen och Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt gällande det epidemiologiska läget och nödvändigheten av och innehållet i strängare begränsningsbeslut. I begäran ombads de beakta statsrådets förordning om ändring av 3 och 4 § i statsrådets förordning om temporär begränsning av förplägnadsrörelserns verksamhet i syfte att förhindra spridning av en smittsam sjukdom där restriktionerna för förplägnadsrörelser i huvudstadsregionen skärptes från och med den 8 augusti 2021 och att de aktuella restriktionerna delvis riktas till samma tillställningar som sammankomstbegränsningarna.

I Esbo, Helsingfors, Grankulla och Vanda stads gemensamma utlåtande av den 9 augusti 2021 konstateras att incidensen per 100 000 personer över de senaste 14 dygnen i Helsingfors är 358, Esbo 281.6, Vanda 347 och Grankulla 220. Andelen positiva prov av alla testade är i Helsingfors 4.7 %, Esbo 3.5 %, Vanda 4.34 % och Grankulla 3.66 %.

Gällande smittspårningen tas det i utlåtandet upp till exempel att uppringningarna i Helsingfors på grund av resursläget koncentreras till personer som har blivit smittade. Smittkällan var säkert eller sannolikt känd i 51 % av fallen. I Esbo var smittkällan säkert eller sannolikt känd i 47 % av fallen vecka 30.

Enligt utlåtandet fanns det i Vanda under perioden 26 juli–8 augusti i 34,2 % av dem som testade positivt någon uppgift om smittkällan. I Vandas smittspårningen är fördröjningen i att ringa upp en insjuknad i snitt en vecka från det positiva testresultatet. Alla som ska kontaktas skickas ett textmeddelande, uppringningarna görs efter överbelastningsläget. Förseningen när det gäller att ta reda på exponerade är avsevärd. Smittspårningen i Vanda är synnerligen överbelastad. Det köps hela tiden mer inhyrd personal, men för en up-to-date spårning skulle det omgående krävas ytterligare 50–90 nya spårare. I Grankulla blev 20 % av smittorna ospårade vecka 31 enligt utlåtandet. Motsvarande siffra veckan innan var 25 %.

Enligt utlåtandet kommer smittor från smittkällor som inte är identifierade i Helsingfors från till exempel exponeringar i restauranger, sociala sammankomster och stora evenemang, där de exponerade inte kan

fastställas på ett fullständigt sätt. I Esbo härstammar en betydande del av smittorna från oidentifierade smittkällor. Det stora antalet oidentifierade smittkällor och höga andelen positiva prov är tecken på att det inom befolkningen finns mycket covid-19-positiva personer som inte går på test och därför inte nödvändigtvis är medvetna om att de är smittade, men de kan ändå smitta andra. Det innebär en avsevärd risk för att nya smittor sprids. På grund av fördröjningen i smittspårningen i Vanda förblir många spårbara fall också outredda i tid för att hindra spridningen av smittor.

Om läget inom smittspårningen och belastningen den orsakar för hälso- och sjukvården konstateras för Helsingfors del att smittspårningen är överbelastad och alla exponerade inte kan kontaktas under karantänen. Resurskravet inom smittspårningen vore över ett hundra nya, utbildade spårare för att klara nuläget. Den resursen kan inte skaffas bara som köptjänst, utan yrkespersoner inom primärvården bör hänvisas till spårningen från andra funktioner för åtminstone chefs- och övervakningsuppgifter. I praktiken fås personal bara genom att stänga hälsostationer för att stärka den epidemiologiska enheten. Det försämrade coronaläget ses framför allt som en belastning av hälsostationerna. I kön för återuppringning finns för närvarande cirka 2 000 samtal och kön avarbetas som overtidsarbete under veckosluten. Det är inte möjligt att lägga ut styrningen till vård per telefon, utan resursen som används för det är hälsostationernas egen personal. Omaolo och coronavirusrådgivningen är överbelastade. Primärvårdens resurser behövs dessutom vid gränssäkerhetsarbetet och för vaccinationer mot covid-19. Det är inte möjligt att i nämnvärd grad öka köptjänsterna eftersom alla aktörer tävlar om samma yrkespersoner.

Av utlåtandet framgår att smittspårningen i Esbo också är belastad. Kartläggningen av exponerade kan börjas med fördröjning och då hinner man inte nödvändigtvis avbryta smittkedjan i tid. Resultatet av smittspårningen minskar alltså när fördröjningarna ökar. Smittspårningsarbetet binder personalresurser från primärvården, där det finns vårdskuld från tidigare. I Esbo hälsostationer betjänar man bara i brådskande ärenden till och med den 15 augusti. Också vaccinationerna mot covid-19 binder primärvårdens resurser. Smittspårningen har effektiviserats genom tekniska lösningar som till exempel massutskick av sms för att förmedla första information om exponering. Till övriga delar är det svårt att skala smittspårningsarbetet och därför är mer personal det enda möjliga sättet att svara på det ökande antalet smittor. I utlåtandet konstateras att ju sämre smittläget blir desto mer belastar smittspårningen primärvården samtidigt som nyttan av den minskar.

För Vandas del är smittspårningen överbelastad och därför är spårningen inte up-to-date. 17 sjukskötare har flyttats från andra funktioner men det är inte möjligt att flytta flera. Det har uppkommit väldigt mycket vårdskuld och därför är det nödvändigt att göra

primärvård eftersom vårdgarantitiderna inte annars uppfylls. Dessutom är man tvungen att hänvisa personal till vaccinerings mot covid-19. Som helhet fungerar primärvården enligt utlåtandet nu på bristningsgränsen. Smittspårningen måste förstärkas med inhyrd arbetskraft.

Enligt utlåtandet har smittspårningen i Grankulla mycket jobb, men man får kontakt med kommuninvånare som har testat positivt samma dag och exponerade kan kontaktas redan samma dag eller senast under följande dag.

Gällande behövliga begränsningsåtgärder tas det i utlåtandet upp att risken för spridning av nya smittor är avsevärd i kommunerna i huvudstadsregionen (Esbo, Helsingfors, Grankulla och Vanda). Till exempel visar ökningen av nivån på incidensen av covid-19 och från och med juni fortsatta ökningen av antalet smittor samt annat än momentan överbelastning av smittspårningen i alla kommunerna i regionen att de åtgärder som hittills har vidtagits för att bekämpa epidemin inte är tillräckliga. Behovet av sjukhusvård har också åter börjat öka och särskilt många icke vaccinerade med coronavirussmitta vårdas på sjukhus. På basis av uppgifterna ovan om det epidemiologiska läget i kommunerna i huvudstadsregionen är det för att hindra epidemispridningen nödvändigt att på ett omfattande sätt begränsa vistelsen i kundutrymmen som avses i 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar.

Angående sammankomstbegränsningarna konstateras i utlåtandet att begränsningarna för offentliga tillställningar i huvudsak är på adekvat nivå. Enligt utlåtandet kan ett krav på säkert avstånd anses vara en tillräcklig åtgärd inomhus. Man ser inget behov av kategoriska personantalsbegränsningar eller indelning av utrymmena i avgränsade områden. Kravet på säkert avstånd gör att antalet kunder blir tillräckligt litet också i större utrymmen. I utomhusutrymmen ska man ändå överväga att begränsa publikmängden till en relativ andel av utrymmets normala kundantal eller som andrahandsalternativ till något maximiantal. I utlåtandet konstateras att riskerna med publika evenemang särskilt hänger samman med situationer där alkohol serveras och publiken rör sig fritt i (inomhus)utrymmen. Därför minskar de restriktioner som statsrådet beslutade för alkoholserveringsverksamhet hälsosäkerhetsriskerna i samband med evenemang.

För tillställningar som ordnas i utomhusutrymmen konstateras ännu att en uppdelning i olika områden och särskilt en definition av de olika områdenas exakta storlek inte kan anses vara nödvändig med beaktande av att utrymmena är av väldigt olika storlek liksom även evenemangens art. Att begränsa det absoluta antalet besökare till en viss procent av normalläget är mer motiverat med tanke på bekämpningen av epidemin än skyldigheten att dela upp i olika områden på det sätt som det beskrivs i social- och hälsovårdsministeriets styrningsbrev.

I utlåtandet konstateras att om man trots allt kommer till att området ska delas upp i avgränsade områden borde det göras enligt följande: 1) Ingen absolut gräns för antalet personer fastställs för de olika områdena, utan antalet personer i ett visst område bestäms av hur många personer som inom gränserna för säkert avstånd rymms i området. 2) Beslutet ska inte innehålla ett kategoriskt beslut om att deltagarna i de olika områdena inte får blandas vid något skede. I till exempel sanitetsutrymmen och entréhallar vistas man i regel under 15 minuter och många evenemangsarrangörer förpliktat sina kunder att använda munskydd särskilt i inomhusutrymmen. Områden där det serveras alkohol har å sin sida egna restriktioner. Vid evenemang har man kommit på hälsosäkra evenemang genom till exempel pauser och att ordna serveringen under pauserna genom att dela in publiken i grupper. Det bör inte regleras för detaljerat.

Enligt utlåtandet är det skäl att hålla begränsningarna i kraft i cirka 3–4 veckor, för att kunna bedöma hur de inverkar på epidemin. Om nödvändigheten för begränsningar upphör tidigare informeras regionförvaltningsverket omedelbart om saken.

I Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikts utlåtande av den 9 augusti 2021 konstateras bland annat att det epidemiologiska läget under hela coronavirusepidemin har varierat inom Nyland. Under epidemin har läget i praktiken varit svårast i huvudstadsregionen, men under samhällspridningsfasen våren 2021 dessutom särskilt i kommunerna inom Keusotes (Mellersta Nylands samkommun för social- och hälsovården) område. Antalet covid-19-fall har ökat tiofaldigt i HNS-området från mitten av juni till början av augusti, alltså under sju veckors tid. Vecka 31 har incidensen över två veckor ökat kraftigt särskilt i huvudstadsregionen (281–358 per 100 000 invånare) men också i kommunerna i Keusote / Kervo (i snitt 130–180 / 100 000). Incidensen över två veckor har ökat också i många kommuner i Västra Nyland (variationsintervall 54–252 / 100 000) och kommunerna Borgå och Sibbo i Östra Nyland (140–175 / 100 000).

I utlåtandet beskrivs det epidemiologiska läget i HNS-området vecka 31. Enligt beskrivningen ökar antalet fall fortsättningsvis i HNS-området. Andelen positiva fall av alla som testades för covid-19 varierade mellan 4.3–4.6 %. Betydligt färre smittkällor kunde identifieras än veckorna innan, bara 24 %. Det konstaterades mest coronavirussmittor bland 20–29-åringar och näst mest bland 30–39-åringar. De vanligaste smittkällorna i de fall där de kan namnges är i åldersklassen 20–39-åringar / restauranger / nattklubbar, annat offentligt inomhusutrymme och offentliga tillställningar, utlandsresor, arbete och privata tillställningar. Massexponeringarna har ökat och vecka 31 uppnåddes den högsta siffran för sommaren, 75 stycken. Antalet exponerade ökar.

I utlåtandet konstateras att smittspårningen på grund av den kraftiga ökningen av antalet fall sker med avsevärd fördröjning i särskilt i

huvudstadsregionen men delvis också redan i andra sjukvårdsdistrikt. Därför kan exponerade inte i tid kontaktas och sättas i karantän. Dessutom finns det i området för närvarande en stor mängd gömda smittor, eftersom ingen smittspårning kan kartlägga och sätta exponerade i karantän i stora publika evenemang, barer eller restauranger eftersom en okänd person inte kan namnge en annan okänd person. Då kontaktas exponerade via kommunernas webbplatser genom att informera om exponeringsplatser och smittspårningen förblir synnerligen bristfällig.

Enligt utlåtandet har kommunerna i huvudstadsregionen svårigheter med smittspårningen. Det att smittspårningen överbelastas i den fjärde epidemivågen är en följd av att begränsningsåtgärderna upphävdes för tidigt och att begränsningsåtgärderna för närvarande är otillräckliga. Social- och hälsovårdens kapacitet kan anses innebära utöver behovet av intensivvård och avdelningsvård dessutom bland annat att ordna coronavirustest och vaccinationer samt den belastning som hälsosäkerhetsåtgärderna vid gränserna och smittspårningen orsakar servicesystemet. Dessutom beskrivs social- och hälsovårdens kapacitet av allt längre väntetider för icke brådskande vård och ackumulerande vård- och serviceskuld inom hela social- och hälsovården.

Också många funktioner inom primärvården är överbelastade, från hälsostationernas olika tjänster till mun- och tandvården. Också bland många socialtjänster har avsevärd serviceskuld ackumulerats.

I juli fanns det i HNS-sjukhusen 9–13 covid-19-patienter per dag på bäddavdelningarna och 1–6 per dag på intensivvårdsavdelningarna enligt utlåtandet. Vecka 31 förändrades läget och antalet patienter nästan fördubblades till 24 per dag. Den 9 augusti fanns det 26 patienter i HNS-sjukhusen, 21 av dem på bäddavdelningar och 5 på intensivvårdsavdelningarna. Epidemins karaktär har förändrats, till skillnad från i våras är 61 % av patienterna på HNS-sjukhusen under 50 år, 57 % är i grunden friska och två tredjedelar är inte vaccinerade medan 20 % har fått en vaccindos. När antalet fall ökar hamnar insjuknade på bädd- och intensivvårdsavdelningarna först om 7–14 dagar. Enligt sakkunnigutlåtandet skulle det i slutet av september finnas totalt 100 covid-19-patienter och av 10 av dem på intensivvårdsavdelning. I utlåtandet konstateras att uppskattningen emellertid är förknippad med stora osäkerheter. Då det finns mycket virus i omlopp och det återspeglas också i insjuknandet av äldre åldersgrupper, eftersom vaccinet mot covid-19 inte ger ett lika gott skydd för äldre och personer som på grund av sjukdom eller medicinering hör till riskgruppen.

I utlåtandet görs bedömningen att sammankomstbegränsningar klart har en betydelse för att kontrollera smittorna och att man genom dem kan förebygga allvarligare insjuknanden och ökning av behovet av sjukhusvård. Särskilt ses uppdelningen av personerna i avgränsade

områden enligt social- och hälsovårdsministeriets styrningsbrev av den 24 juni vid exempelvis offentliga tillställningar som en effektiv och nödvändig metod. Nödvändighetsbedömningen för beslutet enligt 58 d § grundar sig dessutom på att man under det rådande epidemiologiska läget måste försöka minska närkontakter vid alla sammankomster.

Enligt utlåtandet finns det fortsättningsvis behov att skärpa sammankomstbegränsningarna enligt social- och hälsovårdsministeriets styrning av den 24 juni 2021. Systemet med deltagarantal och uppdelning av deltagarna i grupper som presenteras i social- och hälsovårdsministeriets styrningsbrev behövs i det här epidemiologiska läget. Enligt utlåtandet ser man avvikande från det bara att deltagargränsen om 10 personer som inte har en egen anvisad plats kunde höjas lite för tillställningar i inomhusutrymmen. Också i det här fallet föreslår HNS en gräns för antalet deltagare, men gränsen kunde höjas till 25 personer, vilket skulle motsvara deltagargränsen vid tillställningar där deltagarna har anvisats egna platser. Ett större antal deltagare än det skulle förutsätta uppdelning av utrymmet i sektorer. I praktiken kunde högst 50 % av de tillgängliga platserna vara i användning. Enligt HNS bedömning skulle enbart ett krav på säkert avstånd vid offentliga tillställningar och allmänna sammankomster som ordnas i inomhusutrymmen inte på ett tillräckligt sätt avgränsa kontakterna mellan deltagarna där risken för smittspridning särskilt för den rådande deltavarianten är betydande. Gällande tillställningar som ordnas i utomhusutrymmen anser HNS det behövt att följa social- och hälsovårdsministeriets styrningsbrev som sådant.

I utlåtandet konstateras ytterligare, att deltavarianten som sprids betydligt lättare och begränsningsåtgärderna som upphävdes precis före sommaren ledde till en exponentiell epidemiökning i juni-augusti i HNS-området.

Enligt utlåtandet finns det en avsevärd risk för smittspridning i HNS-området och åtgärderna som hittills har vidtagits för att hindra spridningen av epidemin är inte tillräckliga, eftersom täckningen för full vaccinationsserie (2 vaccindoser) i Finland ännu är för låg (39 %) för att hindra epidemin. Dessutom har behovet av sjukhusvård åter börjat öka vecka 30. Behovet av sjukhusvård kommer ännu att öka särskilt hos under 50-åriga ovaccinerade personer och dem som har fått ett vaccin. Då det finns mycket virus i omlopp återspeglas det också i att äldre åldersgrupper insjuknar, eftersom vaccinet mot covid-19 inte ger ett lika gott skydd för äldre och personer som på grund av sjukdom eller medicinering hör till riskgruppen.

I utlåtandet konstateras att social- och hälsovårdsministeriets nya begränsningsåtgärder för samhällsspridning som publicerades 24 juni 2021 är i kraft i Finland. I det är epidemiologiska läget anses sammankomstbegränsningarna ha betydelse för smittkontrollen och med dem kan allvarligare sjukdomsfall (dödsfall, long covid), ökning av

behovet av sjukhusvård och epidemier i vårdanstalter förebyggas. De nya lindrigare begränsningsåtgärderna enligt den tidigare hybridstrategin i social- och hälsovårdsministeriets styrningsbrev 24.6.2021 riktas särskilt till evenemang som ordnas i stora utrymmen utomhus och i fortsättningen inomhus genom begränsningar av antalet personer eller uppdelning av utrymmet i avgränsade områden. Smittspårningen är nationellt och internationellt epidemibekämpningens viktigaste hörnsten. Kontrollen av det nuvarande epidemiologiska läget är inte tillräcklig på grund av fördröjningarna i testerna och smittspårningen, därför är begränsningsåtgärderna för samhällsspridningsfasen enligt social- och hälsovårdsministeriets styrningsbrev enligt utlåtandet fullt motiverade med små preciseringar (gränsen inomhus 25 personer också om egen sittplats saknas).

Regionförvaltningsverket bad ännu med sin begäran av den 10 augusti 2021 om Institutet för hälsa och välfärds bedömning av hurdana begränsningsåtgärder som för tillfället är nödvändiga i områden med samhällsspridning som motsvarar läget i huvudstadsregionen. Regionförvaltningsverket bad om en bedömning av hur nödvändigt ett beslut om undvikande av närkontakt enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar är i olika utrymmen som är avsedda för kunder och deltagare och hur nödvändiga och tillräckliga sammankomstbegränsningarna för samhällsspridning enligt social- och hälsovårdsministeriets styrningsbrev av den 24 juni i det nuvarande epidemiologiska läget. Dessutom ställde regionförvaltningsverket specificerande frågor.

I Institutet för hälsa och välfärds utlåtande av den 11 augusti 2021 bedömde Institutet för hälsa och välfärd att kriterierna för beslut enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar för närvarande klart uppfylls i kommunerna i huvudstadsregionen (Helsingfors, Esbo, Vanda och Grankulla) och för Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt, och på basis av incidensen över 14 dygn och uppgifterna som rapporteras från områdena. Det epidemiologiska läget i områdena ovan har försämrats avsevärt, smittspårningen i dem är överbelastad och fördröjd och merparten av smittkällorna förblir oklara.

Institutet för hälsa och välfärd konstaterar att regionala och lokala myndigheter bär förstahandsansvaret när det gäller att följa upp den epidemiologiska utvecklingen i sitt område och fatta beslut enligt den i rätt tid samt tillräckligt förutseende och omfattande. Om de behöriga hälsomyndigheterna regionalt och lokalt bedömer att beslut enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar är nödvändiga för att hindra spridningen av covid-19-epidemin och andra metoder inte står till buds anser också Institutet för hälsa och välfärd att beslutet är motiverat.

Institutet för hälsa och välfärd konstaterar att åtgärdsrekommendationerna i styrningsbrevet av den 24 juni 2021 som är enligt statsrådets uppdaterade handlingsplan för genomförandet av

hybridstrategin fortsättningsvis är i kraft till och med den 31 augusti 2021. Institutet för hälsa och välfärd bedömer att rekommendationerna för områden i samhällsspridning som presenteras i social- och hälsovårdsministeriets styrningsbrev i och med det försämrade epidemiologiska läget är motiverade i nuläget. Institutet för hälsa och välfärd anser att de så kallade systemen för att dela upp deltagarna i avgränsade områden som nämns i styrningsbrevet (högst 25 personer i varje "sektor" vid offentliga tillställningar och allmänna sammankomster som ordnas inomhus och högst 50 personer i varje "sektor" i offentliga tillställningar och allmänna sammankomster som ordnas utomhus) ska prövas av den lokala behöriga myndigheten.

Enligt Institutet för hälsa och välfärd är det väsentliga att man håller tillräckligt avstånd, vilket effektivt hindrar smittor. Sällskap ska de facto kunna hålla tillräckligt avstånd till varandra och säkerheten ska kunna tryggas genom att följa undervisnings- och kulturministeriets och Institutet för hälsa och välfärds anvisningar av den 31 maj 2021.

Institutet för hälsa och välfärd konstaterar med hänvisning till styrningsbrevet som gavs tillsammans med undervisnings- och kulturministeriet den 31 maj 2021 att deltagarna ska ges en egen sittplats eller ståplats och att arrangören ska ordna verksamheten så att deltagarna huvudsakligen kan sitta eller stå stilla. Dessutom kan hållandet av avstånd säkerställas genom exempelvis vägledande personal och avståndsskyltar samt genom att förebygga uppkomsten av långa köer genom olika arrangemang då deltagarna anländer och uppdelning av dem. Publiken kan vägledas med exempelvis tejp eller rep och ordningsvakter för att röra sig så att köbildning undviks. Också öppethållningen och verksamhetens rytm kan ordnas så att de tryggar att det finns plats mellan kunder och sällskap.

Institutet för hälsa och välfärd anser att det väsentliga är hur många personer som samlas för tillställningen och det kan man inte påverka genom så kallade sektorer. Smittor sker också till exempel utanför tillställningen och då personerna som har kommit till tillställningen samlas i restauranger och barer. Storleken på tillställningen fastställs av det lokala epidemiologiska läget och de lokala behöriga myndigheternas bedömning av hur väl den lokala hälso- och sjukvården kan utreda eventuella smittor som sker under tillställningen och vårda insjuknade.

Institutet för hälsa och välfärd konstaterar ytterligare, att vaccinet mot covid-19 skyddar mot covid-19 och särskilt allvarliga former av sjukdomen. Vaccinet mot covid-19 hindrar dessutom utsöndring av viruset och smitta från en person till en annan. Det är av yttersta vikt att vaccineringarna mot covid-19 genomförs så fort som möjligt i alla områden.

Enligt Institutet för hälsa och välfärds (THL) riksomfattande lägesrapporter om uppföljningen av hybridstrategin var incidensen per

100 000 invånare över 14 dagar inom Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt 131.0 (vecka 27 och 28) och 220.9 (vecka 29 och 30). Den procentuella andelen positiva prov av alla testade vecka 27–30 var 2.5, 3.3, 3.3 och 4.9. Vecka 30 var andelen identifierade smittkällor 32 procent. Enligt THL:s lägesbild enligt sjukvårdsdistrikt var incidensen per 100 000 invånare över 14 dygn i Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt 281.3 under perioden 26.7–8.8.2021. Incidenserna per kommun i huvudstadsregionen är enligt Institutet för hälsa och välfärds statistik följande under motsvarande period: Helsingfors 359.6, Esbo 280.8, Grankulla 177 och Vanda 355.9.

Evenemangssektorns bedömningar

Helsingfors stads aktörer inom evenemangssektorn är gällande begränsningen av offentliga tillställningar och social- och hälsovårdsministeriets rekommendationer av den åsikten att läget är allvarligt och de har förbundit sig till hälsosäkerhet och är beredda att vidta åtgärder. Branschen behöver utsikter för hela hösten. Enligt aktörerna leder ett exakt säkert avstånd på två meter till ekonomiska förluster och till att offentliga tillställningar annulleras. Enligt aktörerna bör en skyldighet att dela upp publikområdet i avgränsade områden inte införas eftersom det omöjliggör en avsevärd del av evenemangen och skyldigheten att dela upp publikområdet i avgränsade områden inte har införts inom andra branscher. Enligt synpunkterna är det naturligt att dela upp läktare i avgränsade områden på platser där läktaren från början är indelad i avdelningar. Teatrarnas och konsertsalarnas arkitektur är inte lämplig för en dylik modell. Att skapa tiotals eller hundratals avgränsade publikområden vid stora evenemang är logistiskt omöjligt för merparten av kultur- och evenemangsverksamheten. Kravet på avgränsade publikområden förbjuder de facto största delen av evenemangen. Åsikterna är att om skyldigheten att dela upp publikområdet i avgränsade områden införs så bör det vara en rekommendation, inte ett förordnande. En absolut gräns för antalet personer bör inte heller fastställas för de avgränsade områdena utan storleken på det avgränsade området bör vara i relation till hela områdets storlek.

Slutsats

Statsrådet fattade den 27 maj 2021 principbeslutet (STM/2021/100) om en handlingsplan för genomförande av hybridstrategin för hantering av covid-19-epidemin samt om översyn av handlingsplanen. Den uppdaterade handlingsplanen för hybridstrategin publicerades den 1 juni 2021. Handlingsplanen uppdaterades på nytt den 23 juni 2021.

I handlingsplanen bedöms de rättsliga grunderna för åtgärderna enligt handlingsplanen. Gällande detta konstateras det i handlingsplanen att lagen om smittsamma sjukdomar förutsätter att de myndigheter som avses i lagen ska vidta omedelbara åtgärder efter att ha fått vetskap om

förekomsten av en smittsam sjukdom som kräver bekämpningsåtgärder. Myndighetsåtgärderna ska vara snabba och förutspå situationen samt utan dröjsmål använda behörigheter riktade till myndigheterna samtidigt som principerna om proportionalitet, nödvändighet och ändamålsenlighet samt övriga krav på god förvaltning iaktas.

I handlingsplanen för man fram att artikel 12 i den internationella konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter innefattar den allmänna rätten till hälsa och skydd av hälsan. Enligt den allmänna kommentaren som styr tolkningen av konventionen innebär rätten till hälsa att det allmänna är skyldigt att bekämpa farliga smittsamma sjukdomar samt vidta förebyggande åtgärder på befolkningsnivå samt upprätthålla och trygga en tillräcklig kapacitet inom hälso- och sjukvården samt skydda särskilda riskgrupper. De grundläggande fri- och rättigheternas allmänna begränsningsgrunder styr omfattningen av och innehållet i begränsningarna och även med avseende på rekommendationerna som begränsar människornas liv. Väsentliga är kraven på begränsningarnas godtagbarhet och proportionalitet i förhållande till det eftersträlvade målet samt begränsningarnas exakthet och precision samt lagstiftning till den del det är fråga om begränsning av frihet.

I handlingsplanen beskrivs prognosens juridiska utgångspunkter enligt följande:

1. I 19 § 3 mom. i grundlagen föreskrivs om det allmännas skyldighet att tillförsäkra var och en tillräckliga social-, hälsovårds- och sjukvårdstjänster samt främja befolkningens hälsa, vilka skyldigheter som genomförs enligt det allmännas verksamhetsskyldighet avseende rätten till liv enligt 7 § i grundlagen och bland annat rätten till hälsa och skydd av hälsan enligt internationella konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter samt motsvarande rättigheter i bland annat barnkonventionen och konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Dessa utgör enligt grundlagsutskottets praxis vägande skäl för att även begränsa de grundläggande fri- och rättigheterna samt att utfärda rekommendationer och anvisningar.

2. Rätten till en sund miljö och det allmännas skyldighet att verka för detta enligt 20 § i grundlagen får allt större betydelse. På basnivån, dvs. i den lugna fasen, enligt hybridstrategin för epidemins fasen, betonas alltså även sund miljö enligt 20 § i grundlagen vid sidan av de riktade åtgärderna enligt lagen om smittsamma sjukdomar samt de allmänna hygienåtgärderna. I accelerationsfasen stärks rekommendationerna och restriktionerna som riktas mer allmänt till befolkningen.

Såsom tidigare framhållits sägs det i social- och hälsovårdsministeriets styrbrev som är daterat 24.6.2021 att man vid bedömningen av alla

åtgärder på ett enhetligt sätt bör beakta det allmännas skyldighet att förhindra att epidemin sprids och trygga hälso- och sjukvårdskapaciteten. När beslut övervägs, måste man därför förutse vilken betydelse och inverkan åtgärdshelheten kommer att ha när läget förändras. Myndigheterna är skyldiga att vidta de åtgärder som behövs för att trygga de grundläggande fri- och rättigheterna med beaktande av spridningen av epidemin, bekämpningen av epidemin och uppföljningen av åtgärdernas effekter samt uppföljningen av den totala nyttan av och kostnaderna för de åtgärder som vidtas

Enligt styrbrevet är det viktigt att epidemins utveckling bevakas och effekterna av ändrade restriktioner utvärderas kontinuerligt så att avvecklingen av restriktioner och rekommendationer kan ske på ett kontrollerat sätt och i rätt tid. Eftersom epidemin är svår att förutse kan man i vissa områden också bli tvungen att fortsätta med restriktionerna eller införa eller skärpa dem på nytt, om epidemiläget försämras.

Regionförvaltningsverket konstaterar att kommunerna i huvudstadsregionen enligt den erhållna utredningen befinner sig i epidemins samhällsspridningsfas. I alla fyra kommuner är incidensen över de senaste 14 dygnen per 100 000 invånare synnerligen hög och i regionen konstateras smittkluster vars smittkedjor inte kan spåras på ett tillförlitligt sätt och som enligt sakkunnigutlåtandet medför betydande risk för spridning av nya smittor inom området. Helsingfors och Nylands regionala samordningsgrupp och huvudstadsregionens coronasamordningsgrupp samt Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt och huvudstadsregionens kommuner rekommenderade i sina senare utlåtanden att regionförvaltningsverket skärper sammankomstbegränsningarna som är i kraft i huvudstadsregionen och meddelar ett beslut enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar för kommunernas områden i Esbo, Helsingfors, Grankulla och Vanda gällande undvikande av närkontakter i utrymmen som är avsedda för kunder och deltagare.

Regionförvaltningsverket konstaterar att nödvändighetsbedömningen i samband med begränsningsbeslut enligt lagen om smittsamma sjukdomar är en helhetsbedömning där man inte kan ge incidenstalet en avgörande betydelse. I en kommun med få invånare kan några insjuknade personer höja incidensen (antalet fall per 100 000 invånare) avsevärt. Å andra sidan ska man i helhetsbedömningen trots den lägre incidensen i en enskild kommun beakta områdena där invånarna vanligen arbetar och uträttar ärenden som är typiska för regionen och som vanligen är av betydelse då en smittsam sjukdom sprids bland befolkningen. Huvudstadsregionen kan anses utgöra en dylik region.

Regionförvaltningsverket konstaterar att man när begränsningar av sammankomster enligt 58 och 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar införs är tvungen att särskilt ingripa i näringsfriheten och mötesfriheten och på så sätt begränsa människors grundläggande fri- och rättigheter.

Grunderna för inskränkningarna måste vara acceptabla och i linje med principerna om proportionalitet och ändamålsenlighet. Av utredningarna framgår att antalet smittor har ökat avsevärt särskilt i huvudstadsregionen. Av de kända smittkällorna i HNS-området är de vanligaste barer och restauranger, offentliga utrymmen och publika evenemang samt privata tillställningar. En stor mängd smittor förblir oupptäckta eftersom det inte går att spåra alla exponerade vid publika evenemang samt barer och restauranger. Enligt de erhållna utredningarna är smittspårningen i huvudstadsregionen svårt överbelastad vilket belastar den övriga hälso- och sjukvården och delvis hindrar genomförandet av tjänsterna inom primärvården. Regionförvaltningsverket konstaterar att tillgången till hälsotjänster är viktig med tanke på skyddet av människors liv och hälsa. Försämringen av hälso- och sjukvårdens kapacitet påverkar särskilt utsatta grupper som använder mycket hälso- och sjukvårdstjänster. Enligt erhållna utredningar har också behovet av sjukhusvård för covid-19-patienter åter börjat öka i HNS efter vecka 30 och på bäddavdelning eller intensivvård hamnar patienterna en eller två veckor senare. Behovet av sjukhusvård bedöms öka särskilt för ovaccinerade personer som är under 50 år och hos personer som har fått ett vaccin.

Förordnande enligt 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar

Med beaktande av ovan samt Institutet för hälsa och välfärds och sjukvårdsdistriktens rekommendationer i egenskap av sakkunniga och social- och hälsovårdsministeriets styrning anser Regionförvaltningsverket i Södra Finland att det för att hindra spridningen av den smittsamma sjukdomen är nödvändigt att skärpa begränsningarna för offentliga tillställningar och allmänna sammankomster i kommunernas områden i Esbo, Helsingfors, Grankulla och Vanda. Enligt regionförvaltningsverkets bedömning finns det acceptabla grunder för begränsningarna.

Regionförvaltningsverket konstaterar att syftet med lagen om smittsamma sjukdomar uppnås genom begränsningarna av sammankomster, dvs. att förebygga smittsamma sjukdomar och spridningen av dem samt de olägenheter som de orsakar människor och samhället. Genom förordnandet som nu meddelas möjliggörs emellertid offentliga tillställningar och allmänna sammankomster inomhus med högst 25 (tjugofem) personer och i avgränsade utrymmen utomhus med högst 50 (femtio) personer förutsatt att kunder, de som deltar i verksamheten och sällskap de facto kan undvika närkontakt med varandra och säkerheten kan tryggas genom att följa undervisnings- och kulturministeriets och Institutet för hälsa och välfärds anvisningar av den 31 maj 2021 (bilaga 1). Det går att avvika från maximiantalet deltagare inomhus och i utomhusutrymmen genom att dela upp deltagarna i avgränsade områden så som närmare framgår av avsnittet förordnande i det här beslutet. På detta sätt begränsas de grundläggande fri- och

rättigheterna i enlighet med proportionalitetsprincipen så lite som möjligt utifrån en riksomfattande och regional lägesbedömning av epidemin.

Regionförvaltningsverket konstaterar att det i utlåtanden som det har fått presenteras delvis olika åsikter om till exempel behovet av system med uppdelning i områden enligt social- och hälsovårdsministeriets styrning och aktörer inom evenemangssektorn har fört fram att systemen i fråga är svåra att organisera. I Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikts utlåtande bedömdes kravet på systemen med uppdelning i områden däremot vara klart motiverade och kravet på att det ska vara möjligt att undvika närkontakt i offentliga tillställningar och allmänna sammankomster som ordnas inomhus har ansetts vara en otillräcklig åtgärd för att begränsa närkontakter mellan deltagarna. Samma bedömning gjordes om kravet på 1–2 meters avstånd i utomhusutrymmen. Enligt HNS bedömning kan det maximala antalet personer i sektorer inomhus emellertid vara 25, oberoende av om personerna kan ges en egen sittplats eller ståplats. Regionförvaltningsverket anser att begränsningarna gällande offentliga tillställningar och allmänna sammankomster som meddelas med det här beslutet på basis av erhållna sakkunnigutlåtanden är nödvändiga i dagens epidemiologiska läge som snabbt försämras. Enligt regionförvaltningsverket det inte möjligt att uppnå tillräckliga verkningar genom metoder som i mindre grad ingriper i grundläggande fri- och rättigheter.

I förordnandet som gäller offentliga tillställningar och allmänna sammankomster avses med närkontakt vistelse i samma utrymme inomhus på mindre än två meters avstånd under mer än 15 minuter eller fysisk kontakt med varandra och i utomhusutrymmen fysisk kontakt med varandra.

Förordnande enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar

Dessutom anser Regionförvaltningsverket i Södra Finland det vara nödvändigt att meddela ett förordnande enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar för kommunernas områden i Esbo, Helsingfors, Grankulla och Vanda för att hindra spridningen av den smittsamma sjukdomen. Med hänvisning till lägesbilden ovan konstaterar regionförvaltningsverket att förutsättningarna som i lagen ställs för förordnandet uppfylls. Regionförvaltningsverket anser att det finns acceptabla grunder för också den här begränsningsåtgärden, som är en åtgärd enligt proportionalitetsprincipen eftersom andra vidtagna åtgärder och åtgärder enligt 58 c § i lagen om smittsamma sjukdomar i det nuvarande epidemiologiska läget är otillräckliga och närkontakter enligt erhållna sakkunnigutlåtanden bör minskas i alla sammankomster.

Regionförvaltningsverket förpliktar samtliga aktörer som avses i 58 d § 5 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar att ordna användningen av sådana utrymmen som avses i 3 momentet som är öppna för

allmänheten eller avsedda för en begränsad kund- eller deltagargrupps vistelse så att kunder, de som deltar i verksamheten och sällskap de facto kan undvika i 4 momentet avsedd närkontakt med varandra.

Aktören kan fullgöra sin skyldighet genom att begränsa antalet kunder, genom att arrangera kundplatserna eller lokalerna eller på något annat sätt som beaktar verksamhetens särdrag.

I det här beslutet avses med utrymmen som är öppna för allmänheten eller avsedda för en begränsad kund- eller deltagargrupps vistelse

- 1) utrymmen inomhus som används för samtidig vistelse av fler än 10 kunder eller deltagare
- 2) med avseende på område och funktion avgränsade utrymmen utomhus som används för syften som riktar sig till fler än 50 kunder eller deltagare samtidigt och för vars användning för verksamheten i fråga verksamhetsarrangören ansvarar vid en viss tidpunkt.
- 3) utrymmen som används för verksamhet som avses i 58 g 4 momentet oberoende av antalet kunder eller deltagare i verksamheten.

I det här förordnandet avses med närkontakt att människor 1) vistas i samma utrymme inomhus på mindre än två meters avstånd från varandra i mer än 15 minuter eller 2) har fysisk kontakt med varandra.

Förordnandet enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar förpliktar följande aktörer som disponerar över utrymmena och använder dem i sin verksamhet:

- 1) privata sammanslutningar, stiftelser och andra juridiska personer, dock inte de utövare av förplägnadsverksamhet som avses i 1 § 2 momentet 6 punkten i lagen om inkvarterings- och förplägnadsverksamhet och i motsvarande lagstiftning i landskapet Åland;
- 2) enskilda näringsidkare;
- 3) kommuner och samkommuner;
- 4) religionssamfund;
- 5) offentligrättsliga inrättningar.

Förordnandet enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar tillämpas inte på läroanstaltens verksamhet, småbarnspedagogik, professionell idrott eller verksamhet som hör till privatlivet eller familjelivet. Beslutet får inte hindra rätten till lagstadgade tjänster eller rätten att få sin sak behandlad av en behörig myndighet eller hindra en tjänsteman eller tjänsteinnehavare från att sköta sina tjänsteåligganden.

Aktörer som avses i det här förordnandet ska dessutom beakta skyldigheten enligt 58 h § att utarbeta en skriftlig plan för hur de fullgör de skyldigheter och iakttar de begränsningar som fastställs i beslutet. Om det inte är möjligt att ordna verksamheten på det sätt som det här beslutet förutsätter, kan utrymmena för kunder och deltagare inte användas.

Om båda förordnandena

Regionförvaltningsverket konstaterar att kommunerna enligt smittläget vid behov kan fatta beslut som inför begränsningar enligt lagen om smittsamma sjukdomar i sina områden eller ett beslut som inför striktare begränsningar jämfört med de begränsningar som regionförvaltningsverket har meddelat.

Regionförvaltningsverket i Södra Finlands beslut gällande kommunernas områden i Esbo, Helsingfors, Grankulla och Vanda grundar sig på den nuvarande helhetsbedömningen av det regionala läget, där man har bedömt de regionala faktiska konsekvenserna av covid-19 för folkhälsan och utöver Institutet för hälsa och välfärds sakkunskap även har beaktat de regionala myndigheternas synpunkter samt social- och hälsovårdsministeriets styrning om behovet av begränsningsåtgärder. Vid prövningen av åtgärderna har man beaktat att beslutet har konsekvenser för samhället, ekonomin, näringslivet och grundläggande fri- och rättigheter. Med det här beslutet begränsas verksamheten bara till den del som det enligt den erhållna styrningen och sakkunnigutlåtanden är nödvändigt.

Regionförvaltningsverket kan fatta beslut enligt 58 och 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar för högst en månads tid. Om det epidemiologiska läget förändras gör regionförvaltningsverket en ny bedömning av beslutet att begränsa sammankomster och användningen av utrymmen.

På basis av ovan är det här beslutet nödvändigt för att förhindra att den smittsamma sjukdomen sprids i kommunernas områden i Esbo, Helsingfors, Grankulla och Vanda.

TILLÄMPADE BESTÄMMELSER

Lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) 1, 8, 58, 58 c, 58 d, 58 g 59 a-c och 91 §

Statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar (146/2017) 1 och 5 §

SÖKANDE AV ÄNDRING

Enligt 90 § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar får det här beslutet överklagas genom besvär hos Tavastehus förvaltningsdomstol

på det sätt som föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). En besvärsanvisning är bifogad.

VERKSTÄLLANDE

Med stöd av 91 § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar verkställs det här beslutet omedelbart trots eventuellt överklagande.

MER INFORMATION

Ytterligare information ges vid behov av regionförvaltningsöverläkare Mikko Valkonen tfn 029 501 6000 (växeln).

överdirektör Merja Ekqvist

regionförvaltningsöverläkare Mikko Valkonen

BILAGOR

Bilaga 1, Institutet för hälsa och välfärds och undervisnings- och kulturministeriets anvisningar för att förhindra coronavirussmitta vid offentliga tillställningar, vid allmänna sammankomster och vid användningen av offentliga lokaler av den 31 maj 2021.

Bilaga 2, Kommunerna inom Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt

DISTRIBUTION OCH PRESTATIONSavgift

Beslutet delges genom offentlig delgivning

Delgivningen av det här beslutet sker genom offentlig delgivning. Beslutet hålls framlagt hos Regionförvaltningsverket i Södra Finland till och med den 13 september 2021. Ett meddelande om att beslutet hålls framlagt har publicerats i det allmänna datanätet på regionförvaltningsverkets webbsida avi.fi/sv/offentliga-delgivningar.

Delfåendet av beslutet anses ha skett den sjunde dagen efter att ovan nämnda meddelande publicerades på regionförvaltningsverkets webbplats.

För kännedom

Esbo, Helsingfors, Grankulla och Vanda stad

Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt som ombes informera läkare som ansvarar för smittsamma sjukdomar i kommunerna i dess område om beslutet

Polisinrättningarna i Helsingfors, Östra Nyland och Västra Nyland

Räddningsverken i Helsingfors stad, Östra Nyland, Mellersta Nyland och Västra Nyland

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården

Institutet för hälsa och välfärd

Social- och hälsovårdsministeriet

Undervisnings- och kulturministeriet

Statsrådets kanslis kommunikationsavdelning

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata

Statskontoret

Avgiftsfritt